

Diferenciální diagnostika chronického kašle

MUDr. Václav Koucký, Ph.D.

Pediatrická klinika FN Motol, Praha

Chronický kašel je definován svým trváním (více než 4–8 týdnů). Jedná se o relativně častý příznak dětského věku a vyžaduje pečlivé zhodnocení, jelikož může upozorňovat na závažné chronické onemocnění. Vyšetřovací postup je v první řadě založen na detailním zhodnocení anamnézy a fyzikálním vyšetření, v rámci kterých pátráme po příznacích upozorňujících na specifickou příčinu kašle, resp. jasně definované onemocnění. Vyšetření druhé linie volíme v jednotlivých případech individuálně a cílíme ho na základě podezření vzniklých při vyšetřeních první linie. Z rozšiřujících vyšetření nejčastěji indikujeme skiagram hrudníku, spirometrii s bronchomotorickými testy, vyšetření sputa a alergologické testy. Léčba chronického kašle by měla odpovídat jeho vyvolávající příčině, resp. onemocnění, na podkladě kterého vzniká. Necílené nasazení antiastmatické, antirefluxní a antialergické léčby chronického kašle má malou šanci na úspěch, nicméně v pečlivě vybraných situacích (např. suchý kašel ve vazbě na prostředí, virové infekty, či kontakt s alergeny – podezření na variantu asthma bronchiale s izolovaným kašlem) lze provést terapeutický test s antiastmatickou medikací. Při tomto pokusu je nutné striktně dodržet doporučený způsob provedení, aby nebyla dlouhodobá medikace podávána zbytečně.

Klíčová slova: kašel, chronický kašel, specifické příčiny kašle, chronické respirační onemocnění.

Differential diagnosis of chronic cough

A chronic cough is defined by its duration (more than 4–8 weeks). It is a relatively common symptom in children and requires careful evaluation, as it may indicate a serious chronic disease. The examination procedure is primarily based on a detailed evaluation of the patient's history and a physical examination, during which we look for symptoms pointing to a specific cause of the cough, or clearly defined disease. The second-line tests are chosen individually based on the suspected etiology of cough arising from the first-line examinations. Among the additional examinations, chest X-ray, spirometry with bronchomotor tests, sputum examination and allergy tests are the most important. The treatment of chronic cough should target its underlying cause/disease. Non-targeted use of anti-asthmatic, anti-reflux and anti-allergic treatment for chronic cough has little chance of success. However, in carefully selected situations (e.g. dry cough in relationship to the environment and allergen exposure or viral infections – suspected cough variant asthma) therapeutic test with antiasthmatic medication may be helpful. Evaluation of the treatment effect must be performed after 8–12 weeks to avoid ineffective use of long-term medication.

Key words: cough, chronic cough, specific cough, chronic respiratory disease.

Úvod

Kašel patří mezi hlavní příznaky respiračních onemocnění. Jedná se o důležitý obranný

reflex, jehož primárním cílem je očistit dýchací cesty od sekretů či event. cizích těles. Kašel vzniká drážděním tzv. tusigenní zóny, která

DECLARATIONS:

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2024;25(1):12-18

<https://doi.org/10.36290/ped.2024.002>

Článek přijat redakcí: 3. 2. 2024

Článek přijat k tisku: 7. 2. 2024

MUDr. Václav Koucký, Ph.D.

Vaclav.Koucky@seznam.cz